

Sosnowiec, 21.03.2022 r.

WED.0012.1.1.2022.AN

URZĄD MIEJSKI W SOSNOWCU
RADA MIEJSKIEJ

21.03.2022

**Komisja Budżetowa
Rady Miejskiej
w/m**

dotyczy tematu: **Sposób finansowania wydatków oświatowych – subwencje, dotacje na placówki niepubliczne oraz dofinansowanie z budżetu miasta**

Wydział Edukacji realizuje budżet oświaty w zakresie:

- zadań własnych Gminy,
- zadań własnych miasta na prawach powiatu,
- zadań zleconych.

I. SUBWENCJA OŚWIATOWA

Na zadania oświatowe Miasto otrzymuje z Ministerstwa Finansów subwencję z podziałem na zadania realizowane w części gminnej oraz w części powiatowej. Kwota części oświatowej subwencji ogólnej ujęta w ustawie budżetowej na rok 2022 (Dz.U. 2022 poz. 270) – po odjęciu 0,5% rezerwy – została podzielona pomiędzy samorządy terytorialne. Podstawę do naliczenia subwencji stanowił zakres zadań oświatowych realizowanych przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, który określony został na podstawie:

- 1) rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2022 (Dz.U. 2021 poz. 2453 z późn.zm.);
- 2) liczby uczniów (wychowanków) w roku szkolnym 2021/2022, wykazanych w systemie informacji oświatowej (wg stanu na dzień 30 września 2021 r. i 10 października 2021 r.), zweryfikowanych przez organy prowadzące (dotujące) szkoły i placówki oświatowe;
- 3) liczby etatów nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego, wykazanych w systemie informacji oświatowej (wg stanu na dzień 30 września 2021 r. i 10 października 2021 r.) zweryfikowanych przez organy prowadzące (dotujące) szkoły i placówki oświatowe.

Wysokość środków z tytułu subwencji oświatowej dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego ustalana jest na podstawie algorytmu, który określany jest corocznie

jako załącznik do rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego.

W kwocie subwencji oświatowej na rok 2022 zostały uwzględnione nowe zadania oświatowe oraz zmiany zakresu obecnych zadań oświatowych, a najważniejsze z nich to:

- 1) skutek finansowy zmiany liczby etatów nauczycieli oraz awansu zawodowego;
- 2) skutek wzrostu kwoty odpisu na ZFŚS;
- 3) skutek wzrostu liczby dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego;
- 4) wzrost kwoty dotacji udzielanych z budżetów JST w związku z szacowanym wzrostem kwoty finansowego standardu A (kalkulacyjna kwota jednostkowa na ucznia przeliczeniowego) oraz wzrostem subwencji naliczanej na uczniów w szkołach i placówkach nie samorządowych;
- 5) zwiększenie rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej.

Nadmienić należy, iż w obowiązującym systemie prawnym nie ma przepisu, z którego wynikałoby, iż subwencja z budżetu państwa gwarantuje pokrycie wszystkich wydatków na realizację zadań oświatowych jednostek samorządu terytorialnego. Stanowi ona jedno ze źródeł finansowania tych zadań, obok innych dochodów JST, którymi są także dochody własne oraz dotacje celowe z budżetu państwa.

Zgodnie z rozporządzeniem MEiN, podział części oświatowej subwencji jest dokonywany z uwzględnieniem m.in.:

- finansowania wydatków bieżących (w tym wynagrodzeń pracowników wraz z pochodnymi) szkół i placówek wszystkich typów, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe, oddziały i szkoły specjalne, centra kształcenia zawodowego i ustawicznego, szkoły artystyczne, placówki doskonalenia nauczycieli, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, bursy, świetlice szkolne). Do wydatków subwencjonowanych zalicza się także wydatki na przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych i inne formy wychowania przedszkolnego – ale tylko w odniesieniu do dzieci, które ukończyły 6 lat lub więcej w roku bazowym (tj. roku poprzedzającym rok budżetowy).

Edukacja przedszkolna dla dzieci do 5 roku życia nie jest objęta subwencją – za wyjątkiem dzieci niepełnosprawnych w przedszkolach.

Na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego dzieci w wieku do lat 5 gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa, która może być

wykorzystana wyłącznie na dofinansowanie wydatków bieżących związanych z realizacją tego zadania;

- dotowania publicznych oraz niepublicznych szkół i placówek, prowadzonych przez osoby prawne inne niż JST oraz przez osoby fizyczne;
- finansowania zadań z zakresu kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli;
- dofinansowania wydatków związanych z wypłacaniem odpraw nauczycielom oraz udzielaniem nauczycielom urlopów dla poratowania zdrowia;
- dofinansowania kształcenia uczniów i słuchaczy niebędących obywatelami polskimi.

Tabela nr 1 przedstawi a strukturę wydatków poniesionych na zadania subwencionowane w latach 2020-2021 oraz wydatków planowanych na 2022 rok.

Struktura wydatków na zadania subwencionowane w budżecie w latach 2020-2022

tabela nr 1

Wyszczególnienie	Wykonanie na 31.12.2020 r.	Wykonanie na 31.12.2021 r.	Plan na 28.02.2022 r.
ZADANIA SUBWENCJONOWANE	269 767 637,06	295 602 298,71	281 919 347,42
<i>w tym:</i>			
Wynagrodzenia osobowe i pochodne	211 570 342,61	234 693 907,38	217 195 887,39
Dotacja dla szkół niepublicznych	24 359 307,84	26 593 070,02	27 097 166,00
Zakup energii	10 453 614,50	12 008 343,50	13 821 541,00
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	10 772 809,34	10 961 560,94	11 236 689,75
Zakup materiałów i pomocy dydaktycznych, akcesoria komputerowe, materiały papiernicze	5 794 113,25	4 908 159,03	4 936 690,83
Zakup usług (telekomunikacyjne, zdrowotne, opłaty komunalne, pocztowe, wywóz nieczystości, odprowadzenie ścieków)	3 281 595,61	2 859 336,13	4 152 104,79
Pozostałe wydatki rzeczowe (podróże krajowe i zagraniczne, fundusz zdrowotny nauczycieli, odprawy zwalnianych pracowników, PFRON)	1 109 155,67	1 317 148,95	1 078 664,38
dokształcanie zawodowe nauczycieli oraz pracowników administracyjno-obslugowych	1 138 940,44	945 349,82	1 345 150,25

przeeglądy i konserwacje, naprawa sprzętu biurowego, bieżące naprawy	1 287 757,80	1 315 422,94	1 055 453,03
Subwencja oświatowa	211 389 125,00	222 771 149,00	228 078 975,00
Dofinansowanie zadań subwencionowanych z budżetu miasta	50 114 561,56	72 831 149,71	53 840 372,42

Jak przedstawia powyższa tabela, największy udział w strukturze wydatków subwencionowanych z budżetu państwa mają wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi, które średnio stanowią ok. 78% wszystkich wydatków, jakie powinny znaleźć pokrycie w subwencji oświatowej.

Istotną pozycję wśród zadań subwencionowanych zajmują również dotacje dla szkół niepublicznych. Z analizy danych wynika, iż co roku stanowią one ok. 9-10% wydatków, jakie powinna pokrywać subwencja. Nadmienić trzeba, iż wysokość dotacji dla szkół niepublicznych na rok 2022 może zostać szczegółowo wyliczona w momencie otrzymania przez Gminę Sosnowiec tzw. metryk subwencyjnych, w których zostanie ujęty indywidualny wskaźnik dla każdej gminy i powiatu. Termin dokonania aktualizacji kwoty dotacji na dzień dzisiejszy jeszcze nie upłynął, w związku z czym szczegółowe wyliczenie stawek dotacji na rok 2022 nastąpi po otrzymaniu ww. metryk. Planowany budżet na dotacje dla placówek niepublicznych na rok 2022 został przyjęty w takiej samej wysokości jak w roku 2021, jednak może on ulec zmianie.

Niestety, jak pokazuje powyższe zestawienie, rok rocznie subwencja oświatowa jaką Miasto otrzymuje na realizację zadań z zakresu oświaty, nie wystarcza na pokrycie wydatków na zadania subwencionowane. W związku z powyższym, pozostała część wskazanych zadań musi zostać sfinansowana ze środków własnych Miasta.

II. ZADANIA WŁASNE

W ramach środków własnych obowiązkiem jednostki samorządu terytorialnego jest m.in.:

- finansowanie edukacji przedszkolnej – dla dzieci do lat 5 (wydatki, na które Gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa tzw. „dotację przedszkolną”);
- dowóz uczniów do szkół i przedszkoli;
- pokrycie kosztów inwestycji i modernizacji obiektów oświatowych;
- finansowanie wydatków związanych z żywieniem w stołówkach szkolnych i przedszkolnych;

- zwrot kosztów dotacji za uczniów mieszkających na terenie miasta Sosnowca, a uczęszczających do przedszkoli w innych gminach;
- zawieranie porozumień w zakresie pokrycia kosztów zatrudnienia nauczycieli religii innych wyznań.

W latach 2020-2021 Gmina Sosnowiec na powyższe zadania wydatkowała kwotę odpowiednio:

- w 2020 r.: **85 980 707,07 zł**;

- w 2021 r.: **102 086 640,39 zł**.

Z kolei w planie finansowym na rok 2022 przyjęto kwotę **93 811 855,65 zł**, którą Miasto musi zabezpieczyć w ramach własnych środków.

III. ZADANIA ZLECONE

W ramach zadań zleconych Miasto Sosnowiec decyzją Wojewody Śląskiego otrzymuje dotację celową na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe (tzw. „dotacja podręcznikowa”).

Ponadto w ramach dotacji celowych realizowane są zadania z zakresu administracji rządowej: m.in. „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”, „Aktywna tablica”, „Posiłek w szkole i w domu”, czy program „Laboratoria Przyszłości 2022”.

IV. PODSUMOWANIE

Tabela nr 2 przedstawia zbiorcze zestawienie wydatków oświatowych poniesionych w latach 2020-2021 oraz wydatków planowanych na 2022 rok, wg poszczególnych części budżetu.

ZBIORCZE ZESTAWIENIE WYDATKÓW ZA LATA 2020-2021 ORAZ PLANU WYDATKÓW NA 2022 ROK

tabela nr 2

Dział	Nazwa	Wykonanie 2020 r.	Wykonanie 2021 r.	Plan 2022 r.
801	Oświata i wychowanie	330 002 783,11	377 117 810,03	362 023 200,57
851	Ochrona zdrowia	168 937,20	450 469,18	303 621,20
852	Pomoc społeczna	8 614,50	21 345,30	23 130,00
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	16 861 519,75	19 660 579,66	12 651 183,04
926	Kultura fizyczna	442 539,07	438 734,93	730 068,26
WYDATKI OGÓŁEM		347 484 393,63	397 688 939,10	375 731 203,07

Tabela nr 3 przedstawia podsumowanie wszystkich wydatków oświatowych poniesionych w latach 2020-2021 oraz wydatków planowanych na 2022 rok, z wyszczególnieniem najważniejszych pozycji.

**PODSUMOWANIE WYDATKÓW OŚWIATOWYCH ZA LATA 2020-2021
ORAZ PLANU WYDATKÓW NA 2022 ROK**

tabela nr 3

Wyszczególnienie	Wykonanie na 31.12.2020 r.	Wykonanie na 31.12.2021 r.	Plan na 28.02.2022 r.
WYDATKI NA OŚWIATĘ			
w tym:	347 484 393,63	397 688 939,10	375 731 203,07
Wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi	255 707 815,08	292 970 248,50	267 350 690,35
Dotacje dla placówek niepublicznych	32 098 922,50	35 197 110,58	35 707 166,00
Pozostałe wydatki rzeczowe	45 918 057,85	51 342 825,76	65 521 695,30
Dotacja przedszkolna	6 502 004,50	6 559 189,00	jeszcze nie ujęta w planie
Dotacje na realizację programów rządowych	4 048 959,38	5 350 789,76	2 194 809,48
Środki z UE otrzymane na finansowanie programów edukacyjnych	3 208 634,32	6 268 775,50	4 956 841,94
SUBWENCJA OŚWIATOWA	211 389 125,00	222 771 149,00	228 078 975,00
Dofinansowanie z budżetu miasta	136 095 268,63	174 917 790,10	147 652 228,07

Nadmienić należy, iż w miesiącu styczniu 2021 r. zostały zapłacone zobowiązania pracownicze z tyt. ZUS i podatku dochodowego za grudzień 2020 r., w kwocie ok. 7,5 mln zł. A zatem kwota ta, wykazana w wykonaniu planu finansowego za 2021 r., dotyczy de facto roku 2020.

Ponadto, w planie na 2022 r. nie jest ujęta „dotacja przedszkolna”. Jej prognozowana kwota wynosi **6 862 842,00 zł**, jednak plan finansowy wydatków zostanie zwiększony o tę kwotę, kiedy wpłynie ona na rachunek bankowy Gminy.

W planie roku 2022 nie zostały również ujęte wydatki w ramach innych dotacji celowych, których realizacja przypada na kolejne kwartały roku.

I ZASTĘPCA PREZYDENTA

Zbigniew Byszewski

NACZELNIK
Wydziału Edukacji
Katarzyna Waniec